

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2023
9. volební období

125.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 21. schůze
ze dne 1. února 2023

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování a o změně nařízení (EU) 2018/1724 /kód Rady 14741/22, KOM(2022) 571 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace náměstka ministra pro místní rozvoj Jana Fluxy, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Romana Bělora a po rozpravě

- 1. bere na vědomí** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování a o změně nařízení (EU) 2018/1724;
- 2. podporuje** stanovisko vlády ČR k tomuto dokumentu;
- 3. vítá** předložený návrh jako příležitost ke zvýšení transparentnosti v oblasti služeb krátkodobého pronájmu ubytování;
- 4. vítá** dokument jako krok k naplňování cílů programového prohlášení vlády;
- 5. upozorňuje** na nutnost stanovit harmonizovaná pravidla sdílené ekonomiky vymahatelná vůči poskytovatelům krátkodobého pronájmu ubytování i platformám nabízejícím tyto služby;
- 6. upozorňuje** na potřebu vnímat problematiku krátkodobého pronájmu ubytování komplexně a usilovat o soulad konečného znění nařízení s již přijatými předpisy;

7. **doporučuje**, aby se s návrhem nařízení, rámcovou pozicí vlády k němu a usnesením výboru pro evropské záležitosti k němu seznámil výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj;
8. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Jaroslava Pokorná Jermanová v. r.
ověřovatelka

Roman Bělor v. r.
zpravodaj

Petr Fifka v. r.
místopředseda

Shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování

Informační podklad k návrhu nařízení o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování a o změně nařízení (EU) 2018/1724
COM(2022) 571 final, kód Rady 14741/22
Interinstitucionální spis 2022/0358/COD

- **Právní základ:**
Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
17. 11. 2022
- **Datum projednání ve VEZ:**
23. 11. 2022 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 6. 12. 2022, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 13. 12. 2022 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

[Návrh nařízení o shromažďování a sdílení údajů týkajících se služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování a o změně nařízení \(EU\) 2018/1724](#) (dále jen „návrh nařízení“ nebo „návrh“) **harmonizuje pravidla a vymezuje právní rámec** pro shromažďování a sdílení údajů o krátkodobých pronájmech ubytování v celé EU. Orgánům veřejné správy umožní shromažďovat údaje o krátkodobých pronájmech od hostitelů a online platform.

Cílem návrhu je vytvořit **system s jednotnými požadavky** pro shromažďování a sdílení údajů, který zvýší transparentnost v tomto odvětví, podpoří lepší tvorbu politik a zajistí udržitelnější rozvoj odvětví cestovního ruchu a digitální transformaci. V současné době jsou pravidla pro shromažďování a sdílení údajů s orgány veřejné správy v členských státech nejednotná a často neefektivní. Návrh zohledňuje situaci malých a středních podniků, pro které se navrhuje mírnější režim.

Členskými státem se ponechává pravomoc koncipovat pravidla a politiky týkající se krátkodobých pronájmů, např. v oblasti zdraví a bezpečnosti, územního plánování, veřejné bezpečnosti a zdanění.

Návrh nařízení představuje klíčové opatření v rámci [Cesty transformace pro cestovní ruch](#), která byla zveřejněna v únoru 2022. Vytvoření rámce pro služby krátkodobého pronájmu oznámila Komise ve [strategii Komise pro malé a střední podniky](#) z března 2020.

Vzhledem k tomu, že neexistují jednotná pravidla pro shromažďování a sdílení údajů mezi online platformami a orgány veřejné správy, jsou na vnitrostátní úrovni přijímána různá a složitá opatření, jak zjistit potřebné údaje pro zavádění příslušných politik a jejich provádění. Navíc tato nejsou vždy spolehlivá, neboť nemovitosti nejsou registrovány systematicky a z různých důvodů online platformy ne vždy sdílejí příslušné údaje. To vede ke zvyšování nákladů a snižování efektivity těchto údajů.

Nařízení by mělo nahradit tato různorodá pravidla jasným a přiměřeným rámcem, který zajistí, že postupy registrace hostitelů budou jednoduché a vyměřované údaje budou standardizované a interoperabilní. Poskytne tak potřebnou úroveň transparentnosti pro vnitrostátní orgány pro prosazování pravidel a přijímání opatření v této oblasti. To všechno má přispět ke snížení roztržitosti a administrativní zátěže pro online platformy a hostitele.

Tento návrh doplňuje právní předpisy podporující regulační prostředí v ekosystému cestovního ruchu, zejména [nařízení o digitálních službách](#), které reguluje online platformy, [a směrnici o správné spolupráci v oblasti daní \(DAC7\)](#).

- **Obsah a dopad:**

Návrh nařízení se vztahuje na služby spočívající v **krátkodobém pronájmu zařízení ubytování** (vymezeného prostřednictvím pojmu „jednotka“) **za úplatou**, vykonávané v rámci podnikatelské či nepodnikatelské činnosti, např. pokoje v hlavním bydlišti hostitele nebo pronajímaného hlavního nebo vedlejšího bydliště hostitele na omezený počet dní v roce či nemovitostí koupených za tímto účelem. Jednotkou se rozumí zařízení ubytovací zařízení nacházející se v Unii, které je předmětem poskytování služby v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování, přičemž se do této definice nezahrnují určité typy ubytování, jako jsou např. hotely a kempy. Navrhovaná pravidla platí pro platformy, které umožňují hostům uzavírat s hostiteli smlouvy na dálku o poskytování služeb v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování.

Návrhem nejsou dotčeny vnitrostátní, regionální nebo místní předpisy upravující přístup hostitelů ke službám v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování nebo jejich poskytování (pokud není stanoveno nařízením jinak) a rozvoj nebo využití pozemků, územní plánování nebo stavební normy. Rovněž nadále platí právo Unie nebo vnitrostátní právo upravující vyšetřování, odhalování nebo stíhání trestných činů nebo výkon trestů, jakož i správu, výběr, prosazování a vymáhání daní, cel a jiných poplatků.

Komise uvádí následující základní klíčové cíle návrhu nařízení:

1) Harmonizace požadavků na registraci hostitelů a jejich nemovitostí pro krátkodobé pronájmy

- Zavádí se harmonizovaný online postup pro registraci hostitelů a nemovitostí.
- V rámci online registrace se přiděluje jedinečné identifikační číslo vydané k identifikaci hostitelů a nemovitostí.

Návrh **harmonizuje proces registrace** hostitelů a jejich nemovitostí. Zavádí povinnost **online registrace** hostitelů, kteří obdrží automaticky jedinečné registrační číslo pro danou nemovitost. Je stanoveno, jaké informace mají hostitelé při registraci poskytovat. Členským státům se ukládá povinnost zařadit registrační čísla do rejstříku, za jehož zřízení a vedení odpovídá příslušný orgán, který registrační číslo vydal. Příslušnému orgánu se přiznává oprávnění pozastavit registrační číslo v případě, že hostitel nedodrží předpisy, a požádat online platformu, aby bez zbytečného odkladu odstranila nebo znemožnila přístup ke všem nabídkám týkajícím se dané jednotky nebo jednotek.

Pokud členské státy mají již zavedeny systémy registrace na celostátní, regionální nebo místní úrovni, mohou být tyto zachovány, ale budou muset být dány do souladu s požadavky nařízení.

V případě, že členský stát zavede postupy registrace, je povinen zřídit **jednotné digitální kontaktní místo**, které je bránou pro elektronický přenos údajů mezi online platformami pro krátkodobé pronájmy a příslušnými orgány. Členský stát určí orgán, který bude odpovědný za provoz jednotného digitálního kontaktního místa. Komisi jsou svěřeny prováděcí pravomoci, aby v případě potřeby stanovila použitelné normy a požadavky na interoperabilitu.

2) Vyjasnění pravidel, jejichž cílem je zajistit zobrazování a kontrolu registračních čísel

- Hostitelé jsou povinni používat své identifikační číslo a uvádět ho online.
- Online platformy musí usnadnit zobrazování identifikačních čísel a provádět určité kontroly.

Hostitelé budou povinni registrační číslo používat pro svou činnost. Platformy budou muset na svých internetových stránkách umožnit zobrazování registračních čísel hostitelů a prostřednictvím jednotného digitálního kontaktního místa namátkově kontrolovat, zda se na hostitele vztahuje povinnost registrace, zda jsou registrační čísla platná a prohlášení hostitelů při registraci správná.

3) Zjednodušené sdílení údajů mezi online platformami a orgány veřejné správy

- Platformy jsou povinny sdílet údaje každý měsíc automatizovaným způsobem prostřednictvím jediného digitálního kontaktního místa.

Pokud příslušné orgány budou chtít získávat od online platform pro krátkodobé pronájmy informace o činnosti hostitelů, jsou povinny zavést nebo zachovávat **postup registrace**. Členské státy budou povinny vypracovat **seznam příslušných orgánů** na vnitrostátní, regionální i místní úrovni, které zavedly nebo zachovávají postup registrace za účelem vyžádání údajů o činnosti jednotek nacházejících se na jejich území.

V oblastech, pro které si příslušné orgány vyžádaly údaje od poskytovatelů online platform pro krátkodobé pronájmy, budou mít poskytovatelé online platform pro krátkodobé pronájmy **povinnost** shromažďovat a **každý měsíc předávat** jednotnému digitálnímu kontaktnímu místu členského státu, v němž se jednotka nachází, stanovené **údaje o službách** v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování. Tato povinnost by měla platit pro online platformy, které účinně usnadňují uzavírání přímých transakcí mezi hostiteli a hosty. Předávání probíhá pomocí prostředků komunikace mezi stroji.

Platformy budou povinny sdílet s orgány veřejné správy tyto informace:

- údaje o počtu pobytů a hostů,
- registrační číslo a
- internetovou adresu (URL) nabídek krátkodobých pronájmů, které se nacházejí na území dožadujícího orgánu veřejné správy.

Tyto informace umožní identifikaci neregistrovaných nabídek a pomohou vymáhat povinnost registrace, a tím dále posilovat transparentnost.

Členské státy by neměly být oprávněny vyžadovat od online platformy oznamování dalších informací o totožnosti hostitelů a o jednotkách, než které návrh stanoví, pokud právo EU nestanoví jinak.

Orgány veřejné správy budou mít **přístup k údajům** předávaným jednotnému digitálnímu místu v případě, že zamýšleným účelem jejich zpracování bude sledování dodržování postupů registrace nebo provádění pravidel upravujících přístup ke službám v oblasti krátkodobých pronájmů ubytování a jejich poskytování, pokud jsou tato pravidla nediskriminační, přiměřená a v souladu s právem Unie. Tím by se mělo zajistit, že budou zpřístupňovány **pouze relevantní informace** pro konkrétní orgány veřejné správy, např. orgány města budou mít k dispozici údaje jen o přesném umístění krátkodobých pronájmů ubytování ve svém městě, jejich kapacitě a zda jsou součástí hlavního nebo jiného bydliště, nikoliv k údajům hostitelů v jiném městě či regionu. Pravidla pro přístup ke sdíleným údajům by tak měla být tak v souladu s pravidly pro ochranu osobních údajů. Stanovují se důvody pro zákonné zpracování osobních údajů a současně se ukládá příslušným orgánům povinnost uchovávat údaje o činnosti zabezpečeným a důvěrným způsobem po dobu nezbytnou pro účely zpracování, nejdéle však jeden rok po jejich obdržení.

- Jsou stanoveny mírnější požadavky pro malé a mikro platformy.

Pro malé a mikro online platformy pro krátkodobé pronájmy jsou stanoveny **mírnější povinnosti v oblasti sdílení údajů**, pokud jde o frekvenci a způsob sdílení. Konkrétně tyto platformy, které nedosáhly měsíčního průměru alespoň 2 500 aktivních hostitelů v předchozím čtvrtletí, budou povinny předávat jednotnému digitálnímu kontaktnímu místu členského státu, v němž se jednotka nachází, údaje o činnosti jednotlivých jednotek spolu s registračním číslem a URL nabídky vždy na konci čtvrtletí, a to pomocí prostředků komunikace mezi stroji nebo ručně.

4) Umožnění opakovaného použití údajů v souhrnné podobě

- Členské státy jsou povinny sdílet údaje o činnosti v agregované a anonymizované podobě s národními statistickými úřady a Eurostatem pro účely sestavování statistik.

Vnitrostátní subjekt odpovědný za shromažďování a předávání údajů v agregované a anonymizované podobě (tj. bez možnosti získat osobní údaje fyzických osob), který členský stát určí, bude povinen každý měsíc tyto údaje předávat národním statistickým úřadům a Eurostatu pro účely sestavování statistik. Údaje o činnosti se shromažďují na vnitrostátní, regionální i obecní úrovni a v každé zeměpisné části zahrnují informace o celkovém počtu jednotek a o maximálním počtu hostů, které je možné v jednotce ubytovat.

- V agregované podobě, která zaručí ochranu soukromí, lze zpřístupňovat údaje za účelem provádění vědeckého výzkumu nebo analytických činností, jakož i k vytvoření nových modelů podnikání a služeb.

Příslušné orgány budou oprávněny sdílet údaje o činnosti hostitelů a jejich nabídek ubytovacích míst, a to bez jakýchkoli údajů, které by mohly umožnit identifikaci jednotlivých jednotek nebo hostitelů, jako jsou registrační čísla a URL, se subjekty a osobami, pokud je to nutné k provádění vědeckého výzkumu nebo analytických činností, jakož i k vytvoření nových modelů podnikání a služeb.

5) Vytvoření účinného prováděcího rámce

- Členské státy jsou povinny monitorovat provádění pravidel stanovených nařízením a zavést příslušné sankce za neplnění povinností vyplývajících z nařízení.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda vítá předložení návrhu nařízení, který významně přispívá k naplňování cílů jejího programového prohlášení. Iniciativu Komise podporuje, zejména v oblasti transparentnosti a sdílení dat, neboť vnitrostátní úprava sdílení dat platformami v zákoně č. 159/1999 Sb. není respektována a neexistují účinné nástroje pro její vymáhání na přeshraniční úrovni. Česká republika se zaměří na to, aby navrhované instituty směřující ke transparentnosti byly efektivní a účinně vymahatelné, ale současně neznamenalavy navyšování administrativní zátěže pro hostitele, platformy a orgány veřejné správy nad nezbytnou míru. Je třeba vyjasnit působnost návrhu ve vztahu k povinnostem platforem a hostitelů, zvážit upuštění od dalších povinností pro malé podniky a mikropodniky a usilovat o soulad s již existujícími právními předpisy na úrovni EU.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu je výborem odpovědným za projednání návrhu výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO). O stanovisko k návrhům byly také požádány další výbory, konkrétně výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) a výbor pro dopravu a cestovní ruch (TRAN).

V Radě se návrhem zabývají její přípravné orgány.

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Romanem Bělorem zpracovala Mgr. Andrea Pokorná, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.